

Ognartelagið til umrøðu á tingi

Røða av P. M. Dam

(Framhald.)

Vit eru fyrri at veita eina 5 ára trygging av 5% p. a. til teirra, sum vilja lina Ognartelagnum pening. Men samstundis sum vit siga frá, at vit taka hesa støðu, loyvi eg mær flokksins vegna yvir fyrri teimum, sum valdið hava, at strika undir, at tað er neyðugt, um hitt almenna og teir privatu, ið lina, ikki skulu verða fyrri tí bakbrest at missa alt, at tað varður so skipað fyrri, at teir, ið skipini fáa, verða fullkomuliga frír menn av øllum spekulantum í veiðuni hjá skipunum. Hitt almenna má syrgja fyrri, at útgæðarvæurnar sum salt, olja, trolgarn og øll útgæðin verður so bilig, sum hon kann fáast á marknaðinum pluss farmagjald og avgreiðsluútgiftir, at skipini verða at fáa alla fortjenastuna av fiskinum, annaðhvørt hann verður seldur sum saltfiskur, flakafiskur klippfiskur ella bolltur feskfiskur. Her megi eingir spekulantar og forrettningsháar sleppa at flensa lívið í teimum, sum fara undir hesi risatøk.

Tað má og kann ikki vera sum ofta er nú, at tað eru aðrir enn skipaegjararnir og fiskimenninir, sum fara við høvudfortjenastuni.

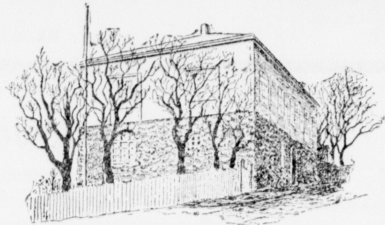
Tað má ikki verða, sum tað t. d. í ár hendi við einum trolara, sum ikki átti pening fyrri útgæðina, at hann av lánistovninum Føroya Banka varð tvingaður at biðja ein mógvandi útgæðarmann um baktrygging fyrri útgæðarlánið. Hesin útgæðarmaðurin snordi so at og kravdi, at sikið skuldi lata hann og aðrar fáa fiskin fyrri landingarpris og vitandi, at fólk ið í avvarandi kommunu tysti eftir arbeiði, kravdi hann so og fekk kommununa at geva honum ein bakgaranti upp 80% fyrri sína garanti.

Trolarin kom heim við 150 tonsun. Hann kundi selt fiskin fyrri 153 oyru kg í meðalpris, ja fyrri væl meiri, um hann var friur. Men hann noyddist at selja hann fyrri landingarprisin, ið var hægst 116 oyru kg í meðalprisi. Hetta veika felag varð soleiðis trýst av Føroya Banka, har ein landsstýrismaður situr sum formaður, og av einum forrettningsvirki, har eisini ein og sami landsstýrismaður hevur avgerandi orð at siga, til eina skipan, ið har í minsta lagi við sær eitt tap uppá 50.000 kr. Um hesar 50.000 fullu til trolarin, gav túrurin yvirskot. Men við tað, at tær fullu í aðrar lummar, gav túrurin tap. Tær 50.000 kr. kundu bjarga trolaranum at hildið fram. Men við at lánitryðið og treytir hjá Føroya Banka saman við øðrum í ringinum vóru so harðar, sum her er greitt frá, og við at landsstýrið, ið eisini var við uppi í hesi armóðarskipan, einki gjordi, men tvorturimóti samtykti fyrri ikki at siga beinleiðis kravdi, fer trolarin á húsagang. Eigarnir tæpa peningin. Teir tapa meiri. Teir tapa dirvi at vera við av nýggjum. Teir koma at reðast alt tað, sum hetta ræðuliga kapitalistmerkta og kyniskt skipaða samfelag er uppi í og hevur við at gera.

Lat meg taka tað upp aftur: Skulu trolaraeigararnir koma undir tað tryðið, sum veikir menn nú eru undir, at teir skulu

avreiða fiskin fyrri landingarprisin, sum fiskimannafelagsformaðurin og aðrir seta, keppa útgæðarvæurnar frá monnum og feløgum fyrri tann pris, ið teir hava lyndi og hjartalag at seta, so setur eingin, ið hugsar seg um, eitt einasta oyra í tey felag og tiltøk, sum

FØROYA BANKI

ADALSTOVAN Í TÓRSHAVN
TELEFON 1350

ÚTBANKARNIR taka ímóti peningi við somu treytum:

Í NORDROYUM: Klakksvík, telefon 274.

Í SUÐUROY: Tvøroyri, telefon 32.

Setið avlopspeningin í BANKAN

HAR STENDUR HANN TRYGGAST
OG HAR GEVUR HANN RENTU:

Á innlánskonto
við 3 mánaða uppsøgn 4 % pro anno
Á bankabók 3 1/2 % pro anno
Á chekk-konto 2 % pro anno

Í EYSTUROY: Runavík telefon 24.

Í VAGOY: Miðvágur, telefon 7.

VAL-LÓTUR

Í hesi tingsetu hevur fólkaflokkurin sagt seg vilja umhuga málið um lingslitt og lóku tey tífundi út frá umhugsingarfundir teirra, at veljarar flokksins høvdu áhuga fyrri vali. Men henda umhugsanin var bara lótur og púrt einki annað.

Tó sigur Dagblaðið fyrri 16. august, at flokkurin bara kann vinna við lótingsvalið nú. At einki veruligt hald er í skrivning blaðsins, eru so ómettalig prógv fyrri — og ikki minst í hesum orðum. Tí slíka tóma luft ber ikki til at kasta út millum manna, tí um fólkaflokkurin sá sær so stóran fyrirum við einum lótingsvali nú, sum blaðið sigur, at hann so ikki zekk við til at útskriva lótingsval, skal tað spara sær ómakin við at tveita slíkt falsum út millum manna, tí um so var, høvdu teir ikki himprast tað allra minsta við. Meðan sannleikin er tann, at teir ikki tora at fara til vals nú, og enná dirra í brókum til valið komandi vetur, so veik og jánkaslig er støða teirra. Í somu grein roynir tó blaðið at vevja sum hundur um heitan greyt sum rætt ella ikki rætt at taka val nú, og roynir so at framföra tað, at andstöðuflokkarnir ikkieru til reiðar at taka val nú.

Við øðrum orðum: Dagblaðið ger seg til láters við at billa Føroya fólk inn, at orsøkin til, at teir ikki eru fyrri einum vali nú, er tann, at teir sjálvir eru so sterkir og andstöðuflokkarnir so veikir til at taka val nú. Altíð hevur fólkaflokkurin ríðið niðarlaga — men ongantíð sum nú. Og tað skal Dagblaðið vita, at javnaðarflokkurin hevur eina so greiða og sterka støðu, sum eingin annar flokkur, og er tí ongantíð ræddur fyrri at taka val.

Ógerðirnar tálmost.

Ein orsøkin til, at landsstýrissamgongan ikki torir at taka val nú, er tann, at ógerðir teirra skulu tálmost nakað tað árið, sum eftir er, men ikki skulu teir vera so fullvisir í tí, at teir sleppa stórt betur ígjøgnum eitt val komandi vetur enn nú, tí gerðir teirra skulu teir standa fólkinum til svárs fyrri, sjálvt um tað so ikki verður fyrr enn komandi vetur. Ikki er tað heldur smávegis, teir hava at standa til svárs fyrri, síðan seinsta lótingsval, so ikki er tað so lógið um teir eru ræddir at

hava hugsað um at átaka sær rakstur in av nútímans milliðaskippingum.

Hetta megi vit gera okkum greitt. Og fiskimenn, arbeiðsmenn, sum fyrri lívið megi hava skip, megi fáa fulla greiðu á øllum hesum tåttunum, teimum tættum, ið koma á flot, tá ið skipið er keypt og farið verður undir at dríva tað.

Útbjóðing

Útbjóðing verður alment: útgrevstur, kloakkarbeiði, betongarbeiði, og múraraarbeiði viðvíkjandi bygging aftrat Hotel Føroyum.

Tekningar og frágreiðing fáast til láns frá skrivstovu tryggingarsambandsins, so leingi tilfarið røkkur móti 100 kr. í veðhaldi.

Skrivlig boð merkt Hotel Føroyar verða at senda Tryggingarsambandinum í seinasta lagi hósdagin 5. september kl. 18.

Boðini verða tá opnað, og kunnu teir, ið bjóðað hava, vera hjá-staddir.

Arbeiðisárin hevur rætt at velja millum tey innkomnu boðini ella meguliga einki at taka.

Tryggingarsambandið Føroyar.

STÝRIMANNAPRÓGV

Skeið ætlast byrja í oktober hettar ár. Áhugaðir biðjast snúga sær til skúlan skjótast gjørligt soleiðis, at bindandi tilmelding kann verða skúlanum í hendi í seinasta lagi 31. aug.

Skúlapeningur 100,00 kr. pr. mánað.

Klakksvíkar Sjómannsskúli.

standa fjöldini andlit til andlits, úttan av átrokðandi neyð.

Tveittur í ormagarðin.

Ræðsluslignir av skrivning Dimmalættingar, hetti fólkaflokkurin sær ikki at lata Thorstein bliva eftirmann Hákonis í landsstýrinum, men heldur lupu krókvegir fyrri at sleppa sær burtur úr teirri neyð, flokkurin var komin í, og sostatt kastaðu Thorstein í ormagarðin, eins og kong Ella gjordi við Regnar Lodnubrók á sinni. Stóri skammarbleit og vanvirðing hevur hevur eingin flokkur sýnt sínum flokks leiðara, sum fólkaflokkurin nú sýndi Thorsteini, aftaná at hann hevur fingið teimum — Hákon — fólkatings-sess; men ger skálki gott, hann lonar tað aftur við háð og spott. Og vil nú úttan íva Thorstein siga, sum Ragnar segði: »Okkuri vildu minir synir sagt, um teir vitstu, hvussu eg hevði tað.« Ringt er at avgera, hvør flokkur, ið er betur sambandsflokkur, fólkaflokkurin ella sambandsflokkurin, tá Thorstein er settur í skammkrók, tó hvør flokk ur ber sitt navn.

Judasgerðin.

Søgan veit neyvan at siga frá manni, sum hevur fingið verri umdomi enn Kristjan Djurhuus frá Dagblaðnum, sum seinni var við at útinna ta svikagerð at seta hann á landsins hægsta embætispall, og síðan hevur roynt at innballa allar ólåtagerðir hansara og knæssett tær. Og ikki nokk við tí, so hevur sama blað feikað í sum ólamt djór, tí hitt samgongublaðið ikki hevur sungið, sum loğmaður hevur jodlað. Dagblaðið kann bara gera sær tann

ómak at leita aftur í gomlu synda-registur sínar og har finna prógv fyrri hesum.

Tann dagur kemur.

Hvat ið so samgonguflokkarnir royna at skáka av fyrri uppperðardegi teirra, so kemur tann dagur einaferð, og hann skal jarðleggja øll teirra svika brogd so hvassliga, at teir ikki skulu fáa hovi aftur at ganga saman á triðja sinni — fólk ið skal fella dóm yvir slíkar jassar. Tað er eisini mangur, sum við langtan telur hvønn dg. ið nærkast teirri tíð, tá ið fólkaflokks-sambands-samgongan við Kr. Djurhuus á odda verður stúrtað í heljardýpið niður og ikki meir skal sleppa at fáa fótastigi fyrri seg aftur á hesum fjar-kotnu klettum.

D. J.

Fremtidens
olieåmin

med den geniale
BREESE
BRENDER
giver Dem
- mere varme
- bedre varme
- behageligere
varme

Se den høst

VALDEMAR LÜTZEN

Telef. 1020 Thorshavn.